

КОМІСІЯ З АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОГО ЮРИДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

61024, м. Харків, вул. Григорія Сковороди, 77
E-mail: commissionofacademicintegrity@nlu.edu.ua

РІШЕННЯ № 2-П/2026 від 19 жовтня 2026 року

Комісія з академічної доброчесності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (далі за текстом — відповідно «Комісія» та «Університет») у складі:

Віктора Смородинського (голова Комісії),
Крістіни Берсеніної (секретар Комісії),
Григорія Берченка,
Марини Белікової,
Костянтина Гусарова (доповідач),
Ольги Дмитрик (доповідач),
Олени Євдокімової,
Галини Єфіменко,
Арсена Ісаєва,
Михайла Карпенка,
Тетяни Курман,
Анастасії Мерник,
Галини Яковлевої,

розглянула на своєму засіданні у форматі відеоконференції (відповідно до п. 4.2 Положення про Комісію) повідомлення Громадської організації «Колегія з права та протидії корупції» (далі за текстом — «заявник») про виявлені нею порушення академічної доброчесності у формі академічного плагіату в дисертації на здобуття

наукового ступеня кандидата юридичних наук ОСОБА 1 «Джерела кримінально-процесуального права України» 2004 р. захисту за спеціальністю 12.00.09 — кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза (далі за текстом — «дисертація»), а саме відтворення у тексті дисертації фрагментів опублікованих творів інших авторів без посилання на відповідні джерела інформації та / або їх авторів загальним обсягом 110 аркушів (с. 3 повідомлення).

У розділі VI повідомлення (с. 4, 5 повідомлення) заявник просить:

1) прийняти повідомлення до розгляду в межах процедури, передбаченою ст. 37 Закону № 4743-IX, та протягом трьох робочих днів з дня отримання направити його до уповноваженого органу або утворити уповноважений орган (призначити уповноважену особу) для розгляду відповідно до ч. 2 ст. 37 Закону № 4743-IX;

2) протягом десяти робочих днів з дня отримання повідомлення уповноваженим органом ухвалити рішення про прийняття повідомлення до розгляду; письмово повідомити Заявника про прийняте рішення та надати копію повідомлення особі, щодо якої воно подано;

3) під час розгляду повідомлення (строк — до 6 місяців згідно з ч. 4 ст. 37 Закону № 4743-IX) залучити до перевірки зовнішніх експертів з інших закладів вищої освіти та/або наукових установ для забезпечення об'єктивності оцінювання та запобігання конфлікту інтересів;

4) здійснити порівняльне дослідження тексту дисертації з джерелами, виявленими у звіті програмного комплексу «Plagiarism Detector», та з матеріалами, на які зроблено посилання у цьому повідомленні;

5) за результатами розгляду ухвалити обґрунтоване рішення про наявність або відсутність порушення академічної доброчесності у формі академічного плагіату (ст. 24 Закону № 4743-IX) та оприлюднити це рішення на веб-сайті відповідно до ч. 5 ст. 37 Закону № 4743-IX;

6) у разі встановлення факту академічного плагіату — на підставі ст. 40 Закону № 4743-IX ухвалити рішення про позбавлення особи наукового ступеня, відкликати академічний твір, направити до Міністерства освіти і науки України звернення про скасування рішення спеціалізованої вченої ради та анулювання виданого диплому;

7) письмово повідомити заявника про результати розгляду повідомлення з наданням копії ухваленого рішення.

Попередньо ознайомившись із отриманим повідомленням і додатками до нього, Комісія ухвалила рішення № 1-П/2026 від 11.08.2026 р., в якому зазначила, зокрема, таке:

31.07.2026 р. Комісія набула статусу і повноважень уповноваженого органу в розумінні п. 8 частини першої ст. 1 Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 р. (введеного в дію 31.07.2026 р. згідно з пунктом 1 Прикінцевих та перехідних положень цього Закону). Також 31.07.2026 р. набрав чинності Порядок ухвалення рішення про позбавлення наукового ступеня, ступеня вищої освіти, вченого звання за результатами розгляду повідомлення про порушення академічної доброчесності, затверджений рішенням вченої ради Університету (протокол № 14

від 23.06.2026 р), введеним у дію наказом ректора Університету № 221 від 23.06.2026 р.

З набуттям статусу уповноваженого органу Комісія отримала виключні повноваження з розгляду повідомлення заявника про порушення ОСОБА 1 академічної доброчесності у формі академічного плагіату.

Комісія, попередньо розглянувши повідомлення, на своєму засіданні 11.08.2026 р. вирішила:

1. Прийняти до розгляду повідомлення заявника про порушення ОСОБА 1 академічної доброчесності у формі академічного плагіату.

2. Запропонувати заявнику надати Комісії всі документи та інформацію, визначені п. 2.2 Порядку ухвалення рішення про позбавлення наукового ступеня, ступеня вищої освіти, вченого звання за результатами розгляду повідомлення про порушення академічної доброчесності, затвердженого рішенням вченої ради Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (протокол № 14 від 23.06.2026 р), введеним у дію наказом ректора № 221 від 23.06.2026 р., п. 6 Примірного порядку (розділу) розгляду повідомлення про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі (академічних творах) на підставі чи з урахуванням якого (яких) особі було присуджено науковий ступінь, ступінь доктора мистецтва, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання, затвердженого Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти (додаток № 4 до протоколу № 12 (103) від 07.07.2026 р.).

Документи, передусім порівняльна таблиця із зазначенням вихідних даних усіх джерел, що порівнюються, мають бути складені й оформлені згідно з вимогами цих правових актів і надіслані до Комісії в електронній формі з підписом особи (накладенням електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису) на офіційну електронну адресу Комісії до 27.08.2026 р.

3. Запропонувати ОСОБА 1 надати Комісії письмові заперечення чи пояснення щодо повідомлення.

Заперечення чи пояснення мають бути надіслані до Комісії в електронній формі з підписом особи (накладенням електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису) на офіційну електронну адресу Комісії до 27.08.2026 р.

4. Дату і час розгляду повідомлення визначити після отримання від заявника та ОСОБА 1 зазначених документів чи спливу строку надання їх Комісії.

Рішення було надіслано заявникові та ОСОБА 1 в електронному вигляді на їх електронну пошту і в друкованому вигляді на їх поштові адреси (заявникові — на електронну пошту і поштову адресу, зазначені в повідомленні).

17.07.2026 р. ОСОБА 1 надіслав Комісії письмові заперечення і пояснення щодо повідомлення, в яких заперечив наявність у своїй дисертації академічного плагіату і просив Комісію об'єктивно розглянути викладену заявником інформацію.

Заявник ані в строк, визначений Комісією, ані дотепер не надав Комісії документи та інформацію, визначені п. 2.2 Порядку ухвалення рішення про позбавлення наукового ступеня, ступеня вищої освіти, вченого звання за результатами розгляду повідомлення про порушення академічної доброчесності, затвердженого рішенням вченої ради Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (протокол № 14 від 23.06.2026 р), введеним у дію наказом ректора № 221 від 23.06.2026 р., п. 6 Примірного порядку розгляду повідомлення про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі (академічних творах) на підставі чи з урахуванням якого (яких) особі було присуджено науковий ступінь, ступінь доктора мистецтва, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання, затвердженого Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти (додаток № 4 до протоколу № 12 (103) від 07.07.2026 р.). Надісланий заявникові лист із друкованою версією рішення повернувся секретареві Комісії без вручення через відсутність заявника. Багаторазові спроби секретаря Комісії зв'язатися із заявником за зазначеним у заяві номером телефону не дала результатів через вимкнення телефону.

Дотримання академічної доброчесності як сукупності цінностей, принципів і заснованих на них правил, якими мають керуватися суб'єкти академічної діяльності під час провадження такої діяльності, є обов'язковим для всіх учасників освітнього процесу (п. 1 частини першої ст. 1 Закону України «Про академічну доброчесність»). Особливості дотримання принципів академічної доброчесності визначені у ст. 8 зазначеного Закону. Одним із видів порушень академічної доброчесності є академічний плагіат (п. 2 частини першої ст. 18 Закону), під яким розуміється оприлюднення (частково або повністю) наукового (творчого) результату, отриманого іншою особою (іншими особами), як результату власної академічної діяльності та/або відтворення в академічному творі чи навчальній роботі (частково або повністю) раніше оприлюдненого (опублікованого) твору (навчальної роботи) іншого автора (інших авторів) без посилання на відповідне джерело інформації та/або його (її) автора (авторів) (за наявності інформації про автора/авторів), та/або оприлюднення в академічному творі (навчальній роботі) перекладу іншомовного твору (його частини) без зазначення автора (авторів) перекладеного твору. У разі встановлення факту наявності академічного плагіату в оприлюдненому академічному творі такий академічний твір підлягає відкликанню відповідно до цього Закону. Санкції за вчинення академічного плагіату визначаються внутрішніми актами, крім випадку, якщо такі санкції визначені законом (ст. 24 Закону).

Аналогічні правила передбачені ст. 42 Закону України «Про освіту». Згідно з абз. 2 частини шостої ст. 6 Закону України «Про вищу освіту» встановлення наявності академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації у захищеній здобувачем дисертації є підставою для припинення дії рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження йому ступеня доктора філософії та видачу відповідного диплома.

Водночас процедури реагування на порушення академічної доброчесності, включаючи перевірку повідомлень про вчинення академічного плагіату, передбачені Розділом V Закону України «Про академічну доброчесність». Зокрема частина друга ст. 37 цього Закону передбачає, що повідомлення підлягає розгляду, якщо наведена у

ньому інформація містить фактичні дані, що вказують на можливий факт порушення академічної доброчесності, які можуть бути перевірені. В іншому випадку уповноважений орган (уповноважена особа) має право залишити повідомлення без розгляду.

Комісія здійснила спробу перевірити зазначені в повідомленні можливі факти порушень академічної доброчесності у формі плагіату. У зв'язку з цим підлягав перевірці для порівняння з текстом дисертації, захищеної ОСОБА 1 2004 р., доданий до повідомлення бібліографічний опис джерел, з яких виявлено запозичення, з URL-адресами. Проте використання зазначених адрес призвели до негативного результату — не дали Комісії можливості порівняти вказані джерела з текстом дисертації. Надані адреси не відкрили тексти для огляду.

Повідомлення про наявність академічного плагіату, як і про випадки академічної недоброчесності в цілому, підлягають обов'язковій перевірці. Не є виключенням і необхідність перевірки надані заявником а) звіт програмного комплексу «Plagiarism Detector»; б) порівняльної таблиці фрагментів тексту дисертації та джерел запозичення.

Оскільки достовірно перевірити заявлену в повідомленні інформацію про наявність академічного плагіату в дисертації з наданих заявником матеріалів не є можливим, Комісія вимушена залишити повідомлення без розгляду.

Водночас у разі приведення заявником повідомлення у відповідність до вимог, визначених Законом України «Про академічну доброчесність», Порядком ухвалення рішення про позбавлення наукового ступеня, ступеня вищої освіти, вченого звання за результатами розгляду повідомлення про порушення академічної доброчесності, затвердженим рішенням вченої ради Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (протокол № 14 від 23.06.2026 р), введеним у дію наказом ректора № 221 від 23.06.2026 р., Примірним порядком розгляду повідомлення про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі (академічних творах) на підставі чи з урахуванням якого (яких) особі було присуджено науковий ступінь, ступінь доктора мистецтва, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання, затвердженим Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти (додаток № 4 до протоколу № 12 (103) від 07.07.2026 р.), зокрема перевірки й актуалізації посилань на джерела, підготовки порівняльної таблиці фрагментів тексту дисертації та джерел запозичення із зазначенням вихідних даних усіх джерел, що порівнюються, тощо, і повторного надсилання повідомлення з усіма необхідними додатками на адресу Комісії, таке оновлене повідомлення буде невідкладно розглянуто Комісією по суті в порядку і в строк, визначені цими правовими актами і Положенням про Комісію.

Офіційні тексти всіх вищенаведених корпоративних актів Університету розміщено на вебсторінці Комісії:

<https://nlu.edu.ua/korporatyvna-kultura-ta-akademichna-dobrochesnist/akademichna-dobrochesnist/>

Керуючись ст. 37 Закону України «Про академічну доброчесність», пунктами 3.1, 3.2 Порядку ухвалення рішення про позбавлення наукового ступеня, ступеня вищої

освіти, вченого звання за результатами розгляду повідомлення про порушення академічної доброчесності, пунктами 5.1, 5.2 Положення про Комісію з академічної доброчесності Університету, Комісія

ВИРІШИЛА:

Залишити повідомлення Громадської організації «Колегія з права та протидії корупції» від 11 червня 2026 року про порушення академічної доброчесності у формі академічного плагіату ОСОБА 1 без розгляду.

Рішення ухвалене на засіданні Комісії 19.10.2026 р.

Голова Комісії

Віктор СМОРОДИНСЬКИЙ